

คำนำ

ในการเรียบเรียงตำราวิชาประวัติศาสตร์การทูตยุโรปตั้งแต่ ค.ศ. 1815 - ปัจจุบันนั้น เป็นงานที่ค่อนข้างยุ่งยากที่ต้องทำในช่วงเวลาอันจำกัด เพราะการจะเข้าใจวิถีทางการทูตของประเทศมหาอำนาจในยุโรปที่เป็นผู้กำหนดนโยบายและการดำเนินการทางการทูตที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์สำคัญๆ ของยุโรปและของโลกนั้น จะต้องเข้าใจภูมิหลังทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและไม่เกินขอบเขตของคำอธิบายรายวิชามากเกินไปจนเกิดความสับสน ซึ่งทำให้ต้องมีการสรุปเนื้อหาบางตอนให้กระชับมากขึ้น ทั้งนี้แนะนำให้นักศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากตำราประวัติศาสตร์ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน รวมทั้งจากสื่อต่างๆ ที่จะทำให้เข้าใจประวัติศาสตร์การทูตยุโรปในช่วง ค.ศ. 1815 จนถึงปัจจุบันสมัยดียิ่งขึ้น

ข้อบกพร่องหรือข้อมูลที่ผิดพลาดใดๆ ที่เกิดขึ้น ผู้เรียบเรียงขอรับผิดชอบแต่ผู้เดียว และยินดีรับฟังข้อเสนอแนะที่มีคุณค่า

ขอขอบพระคุณท่านผู้รู้ทุกท่านที่ได้เขียนตำราที่ผู้เรียบเรียงได้อาศัยเป็นแหล่งวิทยาการในการรวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้น และหวังว่าคงจะมีโอกาสปรับปรุงเนื้อหาให้ดีขึ้นในเวลาต่อไป

สมใจ ไพโรจน์ธีระรัชต์